

LLOCS AMB ALGUNA RELACIÓ AMB SANT MAGÍ (I)

Josep Mas Segura

He pensat d'iniciar la publicació de les dades que he anat recollint dels diferents indrets on hi ha o hi havia hagut alguna cosa o fet relacionat amb sant Magí.

Sempre que n'hi hagi i estigui disponible hi adjuntaré el goig a Sant Magí, si no n'hi hagués, hi adjuntaré el de l'església on hi hagi l'altar i si fos el cas el del lloc referenciat.

Ho presentaré per ordre alfabètic de població o d'indret.

Aquesta relació pot ser complementada per les noves informacions que puguin anar sorgint i és oberta a tothom que en conegui més dades, informació que serà molt agraïda.

Aitona.- Marquesat.

La relació amb el santuari de sant Magí ve per mitjà de la Baronia de la Llacuna. Francesc de Montcada i de Montcada, tercer marquès d'Aitona, el 1613 es va casar amb Margarida d'Alagón-Espés i de Cervelló-Castre, baronessa de la Llacuna.

Llibre de la fundació del convent de Sant Magí de la Brufaganya, transcripció

a cura d'AVEL·LI ANDRÉ GABIÁN, Santa Coloma de Queralt, abril 2021. En diferents pàgines hi ha referència al Marquès d'Aitona. Per exemple a la pàgina 119: "... Sia memòria com dona Margarida de Alagon y Castro mare de don Guillem Ramon de Moncada marquès de Aytona que es vuy, en son vltim testament rebut en poder de Pere Carbonell notari de Barcelona a 8 de febrer del any 1620 dexa vn llegat al conuent de St. Magi del orde de S. Domingo de 1000 s. jaquesos que son 90 ll. y fins al dia present lo conuent no a rebut dit llegat, pues o he mirat en los llibres majors, des del febrer de 1620 fins al present any de 1666..."

Història Compendiada del Santuari de Sant Magí. SANÇ CAPDEVILA, Prve. Tarragona. 1924. En aquest llibre a la pàgina 48 hi trobem dins de l'apartat *La nova església*, "... la descrita fàbrica fou obrada en 1735 a expenses del P. General de l'Orde dominicana, Fr. Tomàs Ripoll, exceptuades les capelles que foren construïdes en 1745 a costes de l'Excm. Sr. Marquès d'Aitona".

Entre 1727 i 1756, el títol el tenia el VII marquès, en aquest cas marquesa,

Maria Teresa de Montcada y Benavides (Madrid, 12 d'agost de 1707 - Madrid, 14 de maig de 1756). [Consulta Viquipèdia: *Marquesat d'Aitona*, 03/2023].

Alacant.- Castell de Santa Bàrbara.

Història i tradició del copatró de Tarragona Sant Magí. Estudi històric, popular, devocional i costumista dedicat al sant. JORDI MORANT I CLANXET. Confraria de Sant Magí. Tarragona. 1997.

En aquest llibre hi trobem a la pàgina 21: "... Antigament, l'ofici de sant Magí era el comú d'un màrtir. El Dr. Josep Caixal i Estradé (1813-1879), canonge de

Tarragona, nascut al Vilosell, a les Garrigues, i bisbe de la Seu d'Urgell, escrigué la missa i l'oració de sant Magí quan era presoner al castell de Santa Bàrbara d'Alacant. Els quals foren aprovats per la Sagrada Congregació de Ritus, el 19 de setembre de 1879".

"Josep Caixal i Estradé (El Vilosell, Garrigues, 9 de juliol 1803 - Roma, 26 d'agost 1879) fou Bisbe d'Urgell i Co-príncep d'Andorra des de 1853 fins a 1879, coincidint amb el període de la Nova Reforma que es dugué a terme al Principat d'Andorra". [Consulta Wiquipèdia, 03/2023].

Castell de Santa Bàrbara. [Consulta internet, *Cartografia de la ciudad antigua de Alicante*, 03/2023].

Fou empresonat per la seva ideologia carlina. Va morir poc abans de veure aprovada la missa i l'oració.

Albinyana.- Comarca del Baix Penedès (Tarragona).

Hi havia hagut un altar de sant Magí a l'església del Sagrat Cor de Jesús de les Peces. (Les Peces és un poble del municipi d'Albinyana).

Les imatges 1 i 2 són la reproducció del Goigs al Sagrat Cor de Jesús de les Peces d'Albinyana.

La informació l'he trobada a la pàgina d'internet de *Raco.cat*:

Miscel·lània Penedesenca 1995. MANUEL BOFARULL I TERRADES. Notícies de les Peces d'Albinyana.

En aquest llibre hi trobem a la pàgina 147: "L'excursionista José Ruy, que visita el temple el 1918, ens diu que: es tracta d'un temple modest, bastant reduït, però prou ample pel seu veïnat, d'una sola nau, amb força llum, i sostre en forma de volta;

Església del Sagrat Cor (les Peces, Albinyana).
[Consulta Wiquipèdia, 03/2023].

té 8 capelletes i l'altar major, dedicades als mateixos titulars que els altars de la parròquia, tret del retaule major, que és consagrat al Sagrat Cor de Jesús, un altar a sant Magí i un altre a sant Gil, no tenint cap dels altres res digne d'esment; el cor és espaiós amb relació a l'església...".

Miscel·lània Penedesenca 1996. MANUEL BOFARULL I TERRADES. L'església del Sagrat Cor de les Peces.

En aquest llibre hi trobem a la pàgina 103: "El 1910 Teresa Rossell regala l'altar i la imatge de sant Magí".

També, a les pàgines 105-106: "És un temple modest, bastant reduït, però prou ample pel seu veïnat, d'una sola nau, amb força llum, i sostre en forma de volta; té vuit capelletes i l'altar major, dedicades als mateixos titulars que els altars de la parròquia, tret del retaule major, que és consagrat al Sagrat Cor de Jesús, un altar a sant Magí i un altre a sant Gil, no tenint cap dels altars res digne d'esment; el cor és espaiós amb relació a l'església ...".

Alcúdia.- (Mallorca).

Santuari de la Mare de Déu de la Victòria.

La imatge 3 correspon a la reproducció del Goigs a Nostra Senyora de la Victòria d'Alcúdia.

A la pàgina d'internet *Parròquia de Sant Jaume d'Alcúdia*, a la consulta feta el dia 2 de setembre de 2007, hi vaig trobar aquesta informació:

"Las capillas están ocupadas por pinturas que pertenecen al siglo XVIII, realizadas en el taller de Honorato Massot. Desde la entrada la primera capilla de la izquierda está dedicada a San Nicolás de Bari, la segunda a San Bruno

y la tercera a San Magín. Las del lado derecho representan a un santo obispo de incierta identificación (posiblemente San Honorato o San Marcial), a San Bernardo y a San Antonio Abad”.

“Les capelles estan ocupades per pintures que pertanyen al segle XVIII, realitzades al taller d’Honorat Massot. Des de l’entrada la primera capella de l’esquerra està dedicada a Sant Nicolau de Bari, la segona a Sant Bruno i la tercera a Sant Magí. Les del costat dret representen un sant bisbe d’incerta identificació (possiblement Sant Honorat o Sant Marcial), Sant Bernat i Sant Antoni Abat”.

Actualment (març de 2023) aquesta pàgina no està disponible.

Al llibre *Quaderns d’Alcúdia - 9. El Santuari de la Mare de Déu de la Victòria*. BARTOMEU SERRA I MARTÍ. Ajuntament d’Alcúdia, 2002.

En aquest llibre hi trobem a la pàgina 53: “*La nau*. L’església del santuari és de planta rectangular d’una sola nau. La coberta és de volta de canó dividida en 3 trams, més el presbiteri, amb arcs de pedra vermella a les separacions. A cada lateral s’obren tres arcs rebaixats que donen lloc a la formació de tres capelles. Les de la part esquerra estan dedicades a Sant Marçal bisbe, sant Antoni Abad, Sant Nicolau de Bari, i les de la dreta a sant Bru, sant Bernat i sant Magí. Aquests sants estan representats en distintes pintures datades l’any 1710, realitzades al taller de l’Honorat Massot, un dels artistes més importants de l’escola mallorquina del moment i que són anteriors a les que

formen el retaule Major”.

També, a la pàgina 154: “Apèndix 8. Dos inventaris fets a la Victòria. ...Inventari de 1850. ...23. 6 capelles con sus cuadros de tela: S. Marcial, S. Antonio Abad, S. Nicolás, S. Bruno, S. Bernardo y S. Magín (a) y respectivos altares adornados con sus sacres, crucifíco, candeleros y lámparas, 1 cuadro de Sra. Lucía, 36 presentallas de plata y 1 de cera y 4 presentallas de plata en el cuadro de S. Marcial, 1 presentalla de plata en el cuadro de S. Antonio, en la de S. Bernardo un busto de la Bta. Catalina Tomás, dos floreras de papel y dos escalones de madera. En la de S. Magín, S. Antonio Abad y S. Bruno un cuadro de indulgencias”.

Santuari de la Mare de Déu de la Victòria. Alcúdia. [Consulta Wikipèdia, 03/2023].

Alforja.- Comarca del Baix Camp (Tarragona).

La informació la vaig trobar a: <https://www.alforjastark.com>. Amb autorització del seu autor es va publicar a *Quaderns Barri de Sant Magí, Núm. 31, Recuperació de la Capella del Camí de Sant Magí a Alforja, per ROGELIO PORTAL TEJO, Pàg. 87-95.*

No he sabut trobar cap goig. *Qui Puigcerver veu, una salve li deu.* Segons ens fa saber Rogelio Portal (25/03/2023), es tracta d'una dita popular.

Crec que es podria referir a l'oració *Salve Regina* o l'*Avemaria: Déu vos salve, Maria, plena de gràcia, el Senyor és amb vós, beneïda sou vós entre totes les dones i beneït és el fruit del vostre ventre, Jesús.*

Cartell de la inauguració.

Altafulla.- Comarca del Tarragonès (Tarragona).

Fornícula amb un quadre de rajoles amb la imatge de sant Magí.

La informació l'he trobada a *Estudis Altafullencs 44, pàg. 83-108. Plafons ceràmics a Altafulla: art utilitari i devocional al carrer. NARCÍS CARULLA GRATACÒS.*

Pàgina 92: "Carrer Major. A ambdós costats del carrer Major (el més curt d'Altafulla) ens trobem aquestes dues veneracions: La Mare de Déu del Carme dins un marc de finestra, i un sant Magí a Ca Vila-Sanjuan, dins una fornícula". [Consulta Wikipèdia 03/2023].

No he sabut trobar cap goig.

Fornícula de Sant Magí. Centre d'Estudis d'Altafulla. [Consulta Internet: 03/2023].

Arenys de Mar.- Comarca del Maresme (Barcelona).

Quadre de rajoles amb la imatge de sant Magí al Museu d'Arenys de Mar.

La informació l'he trobada al dossier *La col·lecció de ceràmica del Museu d'Arenys de Mar. VICENTE DE LA FUENTE BERMÚDEZ. Data realització: setembre 2017.*

“6. Plafó de Sant Magí (12 rajoles més sanefa). Origen: desconegut. Datació: mitjans segle XVIII. Autor: possiblement taller dels Reig

Malgrat que el sant representat en aquest plafó sempre ha estat identificat amb Sant Francesc de Paula de finals del segle XVII, en realitat es tracta de Sant Magí de la primera mitat del XVIII.

... El plafó forma part de la col·lecció del museu des dels seus inicis, apareix en una fotografia datada al 1956, Ref. 7937 PL16.137 (AHFF)”.

No he sabut trobar cap goig.

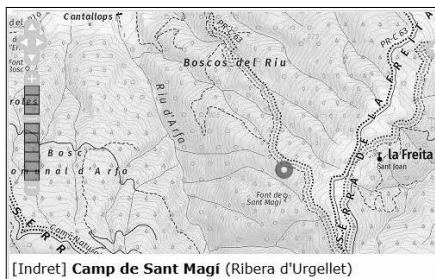

Plafó de Sant Magí del Museu d'Arenys de Mar. [Consulta 03/2023].

Arfa - la Freita.- Municipi de Ribera d'Urgellet, comarca de l'Alt Urgell (Lleida).

A la consulta a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, sobre sant Magí hi he trobat un Camp i una Font de Sant Magí entre Arfa i la Freita.

No he sabut trobar cap goig.

Camp i Font de Sant Magí - Arfa - la Freita. Imatge de l'ICGC. [Consulta, 03/2023]

**GOIGS A
SENYOR
QUE, SOTA
SAGRAT
VENERAT A
LES PECES**

**JESUCRIST
NOSTRE
L'ADVOCACIÓ DEL
COR, ÉS
L'ESGLÉSIA DE
D'ALBINYANA**

Pels verals d'aquesta vida
refermeu l'amor humà:
*Cor de Crist, flama i ferida,
Cos de Crist, el millor pa.*

Lloï el poble amb cants de festa
tan sublim abaixament:
Jesucrist per sempre resta
com a força i aliment
de qui viu en ensulsida,
o fretura d'estimar:
Cor de Crist, ...

Llum de Llum, Sol sense posta
que rescata el més pregon,
Foc ardent de Pentecosta
que revifa tot el món.
Dins l'hivern, quina florida!
De claror canta el pinsà:
Cor de Crist, ...

Pas sagrat, única Porta
per on hom arriba a Déu,
veu que tot vivent conforta
i li fa la pena lleu!
Qui desitja pau sense mida,
ran de vós la trobarà:
Cor de Crist, ...

Bon Pastor que per l'altura
feu fruir el vostre ramat,
i li deu l'aigua més pura,
i el porteu al millor prat!
Redreceu qui està en fallida,
retorneu qui s'allunyà:
Cor de Crist, ...

✠ *El Senyor és el meu Pastor.*

jo sóc...

Per al món sou Vida plena.
Qui en vós cerca l'agombol
ressuscita en nit serena
triomfant de creu i dol.
Ja no mor qui té bastida
nova vida al més enllà:
Cor de Crist, ...

Sou Drecera cap al Pare,
Caminal de Veritat.
Quan la nit ens aclapara,
si tenim el cor torbat,
deu-nos aire d'embranchada
per un gest de vostra mà:
Cor de Crist, ...

Cep gemat on implantava
Déu l'Església fidel!
Most sagrat, mística saba
que nodreix serments i arrel.
Tany novell, raça escollida,
Déu s'ha fet el teu germà:
Cor de Crist, ...

A Les Peces d'Albinyana,
quin estel de llum s'ha vist!
Bella amor floreix i grana
vers el Cor de Jesucrist;
de cada any es consolida,
ferma avui, molt més demà:
Cor de Crist, ...

Puix Les Peces no us oblidia,
la pau besi el seu llindar:
*Cor de Crist, flama i ferida,
Cos de Crist, el millor pa.*

✠ *No ens manca res.*

PREGUEM

Senyor, Déu, totpoderós, en aquesta celebració en honor del Cor del vostre Fill estimat, recordem la immensitat del seu amor. Feu que rebem l'abundor de gràcies, que brolla d'aquesta font celestial. *Amén.*

Lleua: Joan Roig i Montserrat, pvre.

Música: Joan Ma. Aragonès i Rebeillar

Dibuix: Maria Alba Figueras i Baei

GOGISTES TARRAGONENS

Imatge 1- Goigs al Sagrat Cor, venerat a l'església de Les Peces d'Albinyana. Editat per *Gogistes Tarragonins* l'1 de maig de 1993. Document facilitat per *Amics dels Goigs* de Barcelona.

GOIGS A JESUCRIST SENYOR NOSTRE...

Entrada Tornada

Fils ve-rals d'apres-ta vi-da re-fer-meu l'amor hu-mà: Cor de Crist, flama; fe-ri-da, Cos de

Cabla

Crist, el mi-llor pa, Llo-i; el poble amb cents de fes-ta tan su-blím a-bai-xa-ment; Ja-sucrist per sempre

resta com a força i a-li-ment de qui viu en en-sul-si-da, o fe-tu-re d'esti-mar. Tornada

Lletre: Joan Roig i Montserrat, pbr.
Música: Joan M. Aragó i Rebellor,
Dibuix: Maria Albe Figueras i Batec

La tinença de Parròquia del Sagrat Cor de Jesús de Les Peces d'Albinyana i els Gogistes Tarragonins
editen per primera vegada aquest goigs del Sagrat Cor de Jesús.
Les Peces d'Albinyana, 1 de maig de 1993

Edició:
350 ex. acolorits a mà
800 ex. edició popular
Imp. Casabony - Tarragona
Dipòsit legal T-605-93

Gogistes Tarragonins núm. 400
Goigs núm. 289

Imatge 2- Dors del Goigs al Sagrat Cor, venerat a l'església de Les Peces d'Albinyana. Editat per Gogistes Tarragonins l'1 de maig de 1993. Document facilitat per Amics dels Goigs de Barcelona.

NOSTRA SENYORA DE LA VICTORIA, DE LA FIDELISSIMA CIUDAD DE ALCUDIA.

MARE del Verbo incread
y dels angels alegria;
ò Santissima Maria,
y patrona de Alcudia,
fidelissima ciutat.

De Victoria eus nomenam,
pau foreu victoriosa,
trionfent y gloriosa
entre tota les fills de Adam;
y tal favor merexia
la vostra gran santedad. &c.

Trobaren vostra figura
en aquesta alta montia,
per la qual nos assegura
la victoria en la campanya;
ab llum y gran claredad
que del cel aparexia. &c.

Els angels del cel venian
a cantar vostros loors,
enseñand à certa peñon
del modo millor porian;
ab cant del Magnificat,
entonand qui mes poria. &c.
Fundaron religiosos

en vostra casa un convent,
miracles prodigiosos
obrava el Omnipotent;
cada qual en santedad
un angel aparexia. &c.

Vos sou de nostra ciutat
la fortaleza y lo ampara,
y en tota necessitat
nos assistiu com à mare;
es exercit esforçad
vostros nom de valentia. &c.

Los nostros anteposseds
victoria per vos tingueren
cuand à citarlos vengueren
exercits agermanads;
foch son valer premiad,
vostros favor assistia. &c.

Un breu de sa Santedad
foch decret y ley solemna
que cada poble y reino
un Sant tengués advocad;
molt antes esta ciutat
per Patrona à vos tenia. &c.
Vos sou la nube de Elias,

per vos gosar un nom nou,
que'n temps sec y cuand no pleu
donau aigua y alegria;
y el blat qui ja patia,
arriba à ser bon granad. &c.

Al malall donan salud,
an el jove bona sort,
an el devot gran virtud,
y al navegant d'uis à port;
escapa de tempestad
la barca qui en vos confia. &c.

Es la major seña aquesta
de la Visitació,
misa cantada y sermó,
ab jubilen y gran festa;
es un dia apropiad,
que'l trist en goig convertia. &c.

Per tenirvos en memoria
no cessarem nit y dia
de invocaros, Verge pía,
ab el títol de Victoria;
victoria, Señora mia,
tenim ab vos al costat. &c.

Imprenta de Gasp. — 1887.

Imatge 3.- Goigs a Nostra Senyora de la Victòria. Impremta de Guasp - 1887.
Document facilitat per Amics dels Goigs de Barcelona.